

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so uspešni

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) OCTOBER 4, 1939.

STEVILKA (NUMBER) 231

Hvala, državljani in državljanke!

Vsem slovenskim državljanom in državljanke, ki pri včerajšnjih volitvah glasovali zame, se tem potomčno zahvaljujem za njih podporo. Enako tudi vsem velikim kampanjskim delavcem in delavkam, ki so nam zadnjih tednov žrtvovali čas in denar in lojalno delovali z menoj v želji, da bi 23. varda dobila pravega, delavsko čutečega zastopnika v mestni zboru.

Nismo sicer zmagali, toda ako se upošteva, da je bila to prva resna bitka, smo izvojevali lep uspeh. 935 glasov in volik v vardi je manifestiralo za idejo pravega zastopstva, kar je v danih razmerah krasno delo. Zlasti še v pričrto dejstva, da nismo imeli na svoji strani nikake politične mašine, niti nismo razpolagali s sredstvi, ki so na razpolago mašinskim kampanjam.

Enkrat—hvala vam vsem skupaj! Vodili smo politični načelen boj za napredek 23. varde, in vsak tak boj mora prej ali slej roditi sadove.

Vatro J. Grill

Najbrž ne bo igrala vloge posredniške za mir, ker nima upanja na uspeh

Če ne vidijo v Chamberlainovem govoru nobenih izidov za skorajšnji mir. — V Berlinu zasledujejo debato v ameriškem senatu.

3. oktobra. — Kancler Hitler in njegovi pomočniki pazno proučevali govor angleškega premierja v Berlinu; nacisti so razbrali govor, da Anglija ne bo končala vojne. Nacistični oblastniki budno zasledujejo debato glede avtoritativne postavbe v ameriškem senatu, kakor tudi Panamske konference, ki se odpre 21. ameriških držav, ki prihajajo nasproti govoru. Associated Press poročila, da vsa znamenja kažejo, da bo Italija — vsaj za zdaj — držala roke proč od sedanjih nemško-ruskih mirovni prizadevanj. V Italiji si ljudje resnično žele miru, ker so mnogi, da bi dolgotrajna vojna pritrjala Evropo v boljše vize, toda pravijo, da se Italija ne sme vmešavati v zadevo, ki je že v naprej obsojena v izjalovitev (mirovno prizadevanje).

Poročilo iz Rima naznanja, da se Mussolini strinja s sklicanjem konference sedmih sil, in sicer Zedinjenih držav, Nemčije, Rusije, Anglije, Francije, Italije in Turčije. V Rimu stavijo na Zedinjene države edino upanje, češ, da bi mogle samo Zedinjene države pregovoriti Anglijo in Francijo, da končata vojno.

Mussolini pravi, da Italija ne

more vstopiti ob strani Nemčije v vojno

Italija je pripravila Italijo v največjo nevarnost v njeni zgodovini. — Zmagovita Nemčija bi pomenila smrt Italije.

3. oktobra. — Francija, bivši italijanski ministri, ki se nahajajo v Parizu, so se navedli, da Italija ne more dolgo ostati nevtralna, saj ne upa vstopiti v vojno ob strani Nemčije. "Ko bi enkrat premagala Turčijo, ne bi mogel Rusiji nič hče preprečiti zavzetje Carigrada, nakar bi izrabljala Dardanele kot svojo široko cesto v Azijo in v Sredozemlje. Na drugi strani pa bi bilo nemogoče preprečiti Nemčiji kot naslednici Avstrije doseči Sredozemlje. — Torej kakšna bi bila v tem slučaju usoda Italije?"

3. oktobra. — Nemški letalci napadajo nedavno zapuščenega angleško matičnega kralja. Tako je izjavil G. Kirk, ameriški mornarski kapitan, ki ga je poročilo, ki ga je poslal ameriškemu departmentu vojnih zadev. V svojem govoru pravi, da ni dotična ladja bila na morju, da je Kirk sporočila, da je ladja na tej ladji gostila na ladjo na kosilo. Prav tako je bilo izjavljeno v

3. oktobra. — Nemški letalci napadajo nedavno zapuščenega angleško matičnega kralja. Tako je izjavil G. Kirk, ameriški mornarski kapitan, ki ga je poročilo, ki ga je poslal ameriškemu departmentu vojnih zadev. V svojem govoru pravi, da ni dotična ladja bila na morju, da je Kirk sporočila, da je ladja na tej ladji gostila na ladjo na kosilo. Prav tako je bilo izjavljeno v

3. oktobra. — Nemški letalci napadajo nedavno zapuščenega angleško matičnega kralja. Tako je izjavil G. Kirk, ameriški mornarski kapitan, ki ga je poročilo, ki ga je poslal ameriškemu departmentu vojnih zadev. V svojem govoru pravi, da ni dotična ladja bila na morju, da je Kirk sporočila, da je ladja na tej ladji gostila na ladjo na kosilo. Prav tako je bilo izjavljeno v

3. oktobra. — Nemški letalci napadajo nedavno zapuščenega angleško matičnega kralja. Tako je izjavil G. Kirk, ameriški mornarski kapitan, ki ga je poročilo, ki ga je poslal ameriškemu departmentu vojnih zadev. V svojem govoru pravi, da ni dotična ladja bila na morju, da je Kirk sporočila, da je ladja na tej ladji gostila na ladjo na kosilo. Prav tako je bilo izjavljeno v

3. oktobra. — Nemški letalci napadajo nedavno zapuščenega angleško matičnega kralja. Tako je izjavil G. Kirk, ameriški mornarski kapitan, ki ga je poročilo, ki ga je poslal ameriškemu departmentu vojnih zadev. V svojem govoru pravi, da ni dotična ladja bila na morju, da je Kirk sporočila, da je ladja na tej ladji gostila na ladjo na kosilo. Prav tako je bilo izjavljeno v

3. oktobra. — Nemški letalci napadajo nedavno zapuščenega angleško matičnega kralja. Tako je izjavil G. Kirk, ameriški mornarski kapitan, ki ga je poročilo, ki ga je poslal ameriškemu departmentu vojnih zadev. V svojem govoru pravi, da ni dotična ladja bila na morju, da je Kirk sporočila, da je ladja na tej ladji gostila na ladjo na kosilo. Prav tako je bilo izjavljeno v

V Midland Steel tovarni bo najbrže danes dosežen mir in grozeča stavka poravnana

Policija pa je pripravljena za vse slučajnosti. — Iz Detroita bo prispel neki višji uradnik CIO avtne organizacije.

PRIJATELJSTVO BOLGARIJE IN RUSIJE

SOFIJA, Bolgarija 4. oktobra. — Bolgarski kralj Boris je poslal po načelniku bolgarske misije, ki je odpotovala v Moskvo, sovjetskimi velikašem dvajset funtov cigaret, ki so napolnjene z najfinjšim bolgarskim tobakom. Cigarete so zavite v troje zavojev, čigar vsak nosi kraljev lastnorčni podpis. En zavoj je namenjen za darilo Stalinu, drugi premierju Molotovu, tretji pa maršalu Vorošilovu, komisarju vojne in vrhovnemu poveljniku sovjetske vojske.

Hitlerjevi načrti za nadaljevanje vojne

Hitlerjeve načrte je odnesel Ciano v Rim, kjer jih je predložil Mussoliniju.

BERLIN, 3. oktobra. — Kancler Hitler je pričel pripravljati svoj načrt za prihodnjo fazo vojne. Nacistični krogi pravijo, da je Hitler zaupal svoj načrt italijanskemu ministru Ciano; ta načrt je sledeč: "MIROVNA OFENZIVA," s katero hoče prisiliti Anglijo in Francijo, da končata vojno pod njegovimi in Stalinovimi pogoji.

"VOJAŠKA AKCIJA" v slučaju, če se mirovna ofenziva izjalovi. REORGANIZACIJA vzhodne Evrope v soglasju z Rusijo in Italijo, kar bo rezultat razdelitve Poljske.

Kultura

SKUPNA PEVSKA VAJA

Skupna vaja vseh pevcev in pevke Zruženih mladinskih pevskih zborov se vrši v soboto, dne 7. oktobra ob 10. uri dopoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Vaja se vrši dopoldne ker je popoldan oddana dvorana drugim. Važno je, da so vsi pevci in pevke točno navzoči. — Pevovodja.

VAJA

Danes ob 8. zvečer se vrši vaja pev. zbora "Zarja" na odru Slov. Nar. doma. Vsi člani so prošeni, da so gotovo navzoči.

Anton Barilar umrl

V Carrick, Pa., v predmestju Pittsburgha, Pa., je umrl sinoči po lažji boleznii tudi med clevelandskimi Slovenci poznani napredni rojak Anton Barilar. Pogreb se bo vršil v soboto popoldne. Pokojni zapuščena žena, sina Antona in hčer Heleno, poročena Zaitz, ki živi v Clevelandu. Prizadeti družini naše sožalje, pokojnemu pa bodi ohranjen blag spomin!

Zabavni večer

Članice šivalnega kluba s St. Clair Ave., vjudno vabijo vse prijateljke in znance na zabavni večer, katerega priredijo v soboto dne 7. oktobra v Slov. nar. domu, soba št. 1. Pričetek ob 8. uri zvečer.

CLEVELAND. — V informiranih krogih je bilo sinoči napovedano, da bo stavka v Midland Steel tovarni danes poravnana.

James F. Dewey in David T. Roadley, federalna posredovalca, se bosta sestala danes popoldne z E. J. Kulasom, predsednikom družbe, in nekimi neimenovanim višjim uradnikom CIO avtne organizacije, ki bo prispel semkaj iz Detroita.

Pričakuje se, da bo na tej seji podpisani delavski kontrakt. Medtem pa je policija načelnik Matowitz pripravil vse potrebno za vse eventualnosti. Mobiliziral je policijo ter prekalival vse proste dneve policije na zapadni strani mesta.

Unija zahteva, da jo družba prizna za edino agencijo pri pogajanjih, dalje, prilagojen plač raznim delom, plačane počitnice in vzpostavitev Maacka Cheeka, predsednika unije.

Pred tovarno ni bilo nobenih izgrediv, dasi je moralo enajst avtomobilov, ki so pripeljali delavce na delo, peljati skozi vrsto piketov.

Pri vrodu na 106. cesti je bilo vrženih na cesto več pesti ostrih žebličev, katere so piketisti pomagali pobirati policistom.

Vsi policisti, ki so bili določeni za službo pred to tovarno, bodo morali delati najmanj po deset ur na dan. Včeraj je bilo v tovarni in v njeni okolici 66 policistov, devet seržantov, pet poročnikov in en kapitan.

Hoover pravi, da Anglija in Francija ne bosta premagani

Bivši predsednik je mnenja, da je mnogo znakov, iz katerih se ne more predvidevati nemške zmage.

NEW YORK, 3. oktobra. — Bivši predsednik Herbert Hoover je mnenja, da Anglija in Francija ne moreta biti premagani.

Mr. Hoover je dejal časnikarju Roy W. Howardu: "Vojna traja doslej komaj mesec dni, toda glavni činitelji se že kažejo. Na morju znaša angleško-francoska moč približno 2,500,000 ton proti 500,000 tonam Nemčije. Rusija ima, če bi se res udeležila vojne, zelo nezadostno mornarico. Italija pa ima približno 600,000 ton. V prvih tridesetih dneh so že Angliji zopet padli Nemci z vseh svetovnih morij. Italiji bi se zgodilo isto, če se pridruži Nemčiji, kar se pa zdi danes neverjetno. Priznavam, da se to pomorsko silo lahko poškoduje, ne more se je pa uničiti s podmorniki ali letali."

Zalostna vest

Mrs. Milka Planinc, 15810 Parkgrove Ave., je prešla brzojavko, da ji je v ponedeljek v Kansas City, Mo., umrl brat John Svasnik, star 51 let. Tam zapuščena žena in tri otroke. Rotjen je bil v vasi Trava, št. 17, kjer zapuščena mater in sestro. Bodu mu ohranjen blag spomin.

Slowikovski v akciji

Danes se vrši boj med 310 funtov težkim poljskim junakom Slowikowskim in Orville Brownom in Kansasa. Slowikowski je zmagal od sedaj v 403 zaporednih bojih. Prireditelji bo nocoj v Central Armory. Poleg teh nastopijo še drugi borci.

NERAZUMLJIVO ZAVEZNIŠTVO

STOCKHOLM, 4. oktobra. — Sovjetska Rusija je uvedla prizadevanja, da vzame v najem norveške ladje, s katerimi bi nadaljevala svojo trgovino z Veliko Britanijo, in se je istočasno pričela pogajati za doseg enakega sporazuma s Švedsko in Dansko.

Sovjetska vlada hoče namreč tudi za časa vojne nadaljevati s svojo trgovino z zavezniki silami preko subarktičnih vod, da se izogne nemški mornariški blokadi v Baltiku. (Torej blokadi svojih zaveznikov Nemcev, ki žele kolikor mogoče ohrometi angleško in francosko pomorsko trgovino).

Rusija potrebuje norveške in ostale ladje v glavnem za transportacijo lesa Angliji in Franciji. Norveška je že sprejela rusko ponudbo, švedska in Danska pa se še nista tozadevno odločili.

SMRT KARDINALA MUNDELEINA

CHICAGO, 2. oktobra. — Tukaj je nenadoma umrl kardinal George Mundelein, katerega so našli mrtvega v njegovi postelji.

Pokojni kardinal je avtoriziral za nedeljo posebno poslanico, v kateri se poziva katoličane, naj stoji trdno ob strani predsednika Roosevelta v njegovem prizadevanju, da se prepreči zaplet Zedinjenih držav v sedanjo vojno.

LETAKI NAD BERLINOM

LONDON, 2. oktobra. — Sinočno noč so poleteli nad Berlin zopet angleški letalci, ki so odvrli v mesto več milijonov letakov, pozivajoč nemške ljudi, naj strmoglavijo Hitlerja in njegovo gango, pa bo kmalu dosežen mir. Letalci so prileteli nad mesto popolnoma nepričakovano in so protiletalske baterije otvorili nanje ogenj, ko so že opravili svoje delo ter se obrnili nazaj proti svoji bazi, kjer so brez najmanjših izgub zopet pristali.

16 ANGLEŠKIH LETALCEV UBITIH

LONDON, 2. oktobra. — Angleško ministrstvo letalstva poroča, da je bilo izza pričetka vojne 16 angleških letalcev ubitih, sedem ranjenih, trije pogrešani, pet pa jih je najbrže padlo v nemško ujetništvo.

Balinarska tekma

Zenski odsek Slov. del. doma na Waterloo Rd. priredi v nedeljo balinarsko tekmo v novih prostorih. Nastopile bodo tudi iz Clevelanda in Euclida. Tekma se prične ob 1. uri popoldne. Občinstvo je vabljeno, da se udeleži.

Čas pogreba

Pogreb Adama Bilčiča se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:30 uri iz A. Grdina in Sinovi pogrebnega zavoda ter v cerkev sv. Pavla na E. 40th St.

BURTON JE Z LAHKOTO PORAZIL SVOJE PROTİKANDIDATE

Burtonova zmaga je posledica razdora v demokratiški stranki.

V 23. VARDI BO VOLITEV MED NOVAKOM IN KOVAČIČEM; V 32. MED VEHOVCEM IN AREZONE-JEM

CLEVELAND. — Pri večerajšnjih primarnih volitvah je dobil izmed petih županskih kandidatov dosedanji župan Harold H. Burton, republikanec, ogromno večino glasov, in sicer 99,581. John E. O'Donnell, tudi republikanec, jih je dobil 46,517. William E. Dixon, demokrat, 35,375; Adam J. Damin, demokrat, 9,847; Mrs. Yetta Land, komunistinja, pa je dobila 3,228 glasov.

Glasovanje za councilmanske kandidate pa je izpadlo po posameznih vardah, kjer prihajajo v poštev slovenski kandidati, sledeče: V 2. vardi sta nominirana Howard Ernst, republikanec, in demokrat George Travnikar. 10. varda. Edward L. Pucel, demokrat, ki ni imel protikandidata.

23. varda — John M. Novak, demokrat in Edvin J. Kovačič, neodvisni demokrat. 32. varda. Anton Vehovec, demokrat, in Carmen Arezone, tudi demokrat.

V 23. vardi je bilo sledeče sorazmerje med oddanimi številom glasov: Novak 1,728; Kovačič 1,554; Grill 935; Butala 679; Kennick 586; Leustig 299; in Margetich 85.

V 32. vardi, kjer je kandidiral več Slovencev, pa je bilo oddanih sledeče število glasov: Arezone 1,938; Vehovec 1,901; Dorrington 1,429; Ruhman 1,197; Reid 1,046; Poznik 1,033; McGroarty 676; Lokar 295; Cavlovic 159 in Sheahan 74.

Nemci pripravljajo napad v severovzhodno Alzacijo

Službeni viri poročajo, da so Nemci pripravljajo napad v severovzhodno Alzacijo. Vojaki so bili razoroženi in internirani.

BRUSELJ, 4. oktobra (sreda). — Oficijelno belgijsko poročilo naznanja, da se je dvanajst belgijskih vojakov prepeljalo v avtomobilih preko meje v Belgijo, kjer so bili razoroženi in internirani.

BASEL, Švica, 3. oktobra. — Iz silih ojačen nemških garnizij ob gornjem Renu, severno od Basla, in iz misteriozne nočne aktivnosti ob reki, se sodi, da pripravljajo Nemci napad na severovzhodno Alzacijo.

Vojški vlaki, ki so doslej vozili skozi Baden, prvažajo sedaj v te kraje tisoče vojakov, ki izstopajo v Crnem gozdu. Med vojno opremo, ki prihaja iz avstrijskih in čeških tovarnih semkaj, so tudi veliki pontoni.

SODNIKI NA MESTU ZLOČINA

Na okrajnem sodišču se vrši pred tremi sodniki obravnava proti 19-letnemu Williamu Lawrensonu, ki je 27. junija do smrti pobil 29-letnega Chesterja McHenry Baileyja, nočnega delavca v neki garaži, nakar je izropal blagajno. Zločinec se je odločil, da ga ne bo sodila porota ter se je izročil milosti treh sodnikov, ki bodo odločili o njegovi kazni.

Butala bo vodil vpišovalno kampanjo

Volilna kampanja za prihodnjega councilmana v 23. vardi bo, po vseh znamenjih sodeč, skrajno zanimiva. Pri večerajšnjih primarnih volitvah sta sicer prodrla John Novak in Edward Kovačič, toda kot nam je danes sporočil predsednik kampanjskega odbora, ki je deloval za izvolitev Ralph Butale, ki je pri primarnih volitvah dosegel četrto mesto, bo Butala z volilno borbo nadaljeval, in sicer na ta način, da se bo volilce urgiralo, da njegovo ime vpišejo na glasovnico, ali pa da prilepijo nanjo tiskano ime.

Vpisovalne kampanje so sicer precej težavne, ampak zgodilo se je že, da so kandidati z njimi prodrli. Izjava, katero nam je poslal John Arthur Alich kot predsednik Butalovega kampanjskega odbora, se glasi: "Kot odgovor na ljudsko zahtevo iz vsled čuta državljanske odgovornosti, se je Ralph R. Butala odločil kandidirati za councilmana v 23. vardi pri novemberskih volitvah. V ta namen se bo vodila vpisovalna kampanja."

Nov grob

Nagloma je premnila Helena Predovich, rojena Bratnick, v starosti 58 let, rodom Hrvatica. Bivala je v Ameriki nad 30 let. Bila je članica društva Zrinski Frankopan, št. 403 HBZ. Poleg zaljubljenega soproga Petra zapuščena sinove Petra, Marka, Johna, Dana, Emila in Nicka in tri hčere, Anno, por. Korokorich, Mary, Martho in brata v Coloradu in dve sestri v starem kraju. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti, 3983 East 86th St., v petek zjutraj ob 8:30 v cerkev sv. Nikola na E. 35th St., pod vodstvom L. Ferfolia. Naše sožalje!

Zalostna vest

Mrs. Frances Gorse, 1320 E. 40th St., je prejela žalostno vest iz stare domovine, da je premil njen brat Anton Podobnik, doma iz vasi Trzin, št. 126, pri Domžalah na Gorenjskem. Star je bil 26 let. Pokojnik zapuščena tudi sestru Mary, poročeno Hribar v Argentini. Naše sožalje.

Pogreb

V torek popoldne so našli mrtva na njih domu Antona Kolencu in njegovo hčerko Rose, staro 9 let. Pogreb oskrbuje J. Zele in Sinovi pogrebni zavod. Več bomo poročali prihodnjic.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
 za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
 Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto \$6.00
 za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.50
 Za Zedinjene države za celo leto \$4.50
 za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
 za celo leto \$8.00 za 6 mesecev \$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PRED VAŽNO ODLOČITVIJO

Oswald Garrison Villard, znani ameriški časnikar, je poslal clevelandskemu listu "Press" sledeči članek:
 Nobena vlada v moderni zgodovini ni stala še pred bolj grozno odločitvijo kakor stojita vladi Anglije in Francije z ozirom na rusko-nemško ponudbo miru.

Ako odgovorita z ne in se vojna nadaljuje, bo žrtvovanih milijone življenj, Anglija in Francija bosta skoro popolnoma uničeni, dolgoletni krvavi vojni bo sledila ekonomska destrukcija Evrope. Brezdvomno, da bi taka vojna izpremenila značaj vseh držav na evropskem kontinentu.

Na drugi strani pa pomeni mir popolno zmago diktatorjev in Hitlerjevo ter Stalinovo nadvlado nad vso Evropo, kakor tudi razširjenje boljševidskih doktrin in stalno Hitlerjevo vlado v Nemčiji.

Vse male nevtralne severne države bodo odvisne od milosti Hitlerja, ki se prav gotovo ne bo dolgo zadovoljeval z njihovim statusom neodvisnih držav.

Vse to bi dalje pomenilo, redukcijo Velike Britanije in Francije do stopnje držav druge vrste.

To bi pomenilo njihovo popolno in dokončno ponižanje.

To bi pomenilo zlom britskega imperija.

Hkratu pa bi seveda tudi pomenilo rešitev milijonov človeških življenj, preprečilo bi neizmerno trpljenje človeštva in ohranilo bi nešteto mest in njihovih prebivalcev.

Odgovornost, ki leži zdaj na besedici "da" ali "ne," je tako ogromna, da mora vsak sočustvovati z vladami zaveznikov. Še včeraj je angleška vlada izjavila, da ne odhaja in da bo Anglija nadaljevala z bojem, ne glede za riziko.

Takih misli o še vedno zlasti Winston Churchill in njegovi pristaši, ki bodo rekli, da Hitlerjeve besede ničesar ne pomenijo in da Hitler potepta sklenjene pogodbe v trenutku, ko se mu zdi to primerno in prav.

Angleški konservativci so brezdvomno zaprepaščeni nad silnim povečanjem in razširjenjem boljševidske moči. Znano je, da so v izbiranju med dvojnimi zlom dajali prednost Hitlerju pred Stalinom. Zdaj imajo na svojih rokah oba.

Sovjetska zastava ne bo plapolala samo nad Estonijo, temveč nad vsemi baltičskimi državami, in prav tako se je Hitler uklonil ruski prednosti na Balkanu. Zdi se, da namerava Stalin vzpostaviti vso nekdanjo carsko Rusijo ter da misli uresničiti tudi ruske sanje o oblasti nad Carigradom. Rumuniji grozi takojšnja izguba Besarabije.

Londonski oficijelni krogi dvomijo o resnosti rusko-nemških dogovorov, ako zavezniki nadaljujejo z vojno. Oni mislijo, da bo vzelo dolgo časa, preden more Rusija res učinkovito pomagati Nemčiji z dobavami raznih surovin, in prav tako dvomijo, da bi bila možna kooperacija sovjetskih in nemških čet na zapadu, ker si tako Hitler kakor Stalin želita, da pridejo njune čete čim manj v stik.

Hitler se boji komunizma, Stalin pa se boji učinka, ki bi ga imel boljši nemški standard življenja na sovjetske čete. Toda rusko letalsko ojačenje Nemčije na zapadni fronti, bi imelo težke posledice.

Hitler, ki je naredil zase v vseh ozirih najslabšo kupčijo, ima zdaj neprestano silno rusko armado na svojem boku. Zdaj mora deliti vse z nekdanjo smrtno sovraženi boljševidski.

Dvoje važnih vprašanj je zdaj pred obličjem zaveznikov, ko je vzpostavitev Poljske nemogoča, dokler ni popolnoma poražena velika sovjetska armada.

Prvič, ali moreta vladi Anglije in Francije držati še nadalje svoje narode v bojni vrsti? Znano je, da je ves angleški narod stal trdno za svojo vlado, toda v zadnjem času poročajo nekateri angleški tedniki, da so njihova uredništva poplavljeni z vprašanji njihovih naročnikov, zakaj se prav za prav vojna nadaljuje, ko je vendar Poljska definitivno izgubljena.

In možno je, da bo že prihodnji teden izmed najvplivnejših izmed teh listov zahteval, da se nemudoma konča vojna.

Angleško delavstvo se morda tudi prične pomisljati, in prav tako se utegnejo ustrašiti angleški finančniki velikih bremen vojnih budžetov.

UREDNIKOVA POŠTA

OB PETLETNICI MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV IN KONCERT

Sest reči je, ki jih Gospod sovraži, a najbolj sovraži onega, ki med brati razprtije trosi. (Knjiga pregovorov.)

Tekom petih let, obstoja mladinskih pevskih zborov, se je vsakdo lahko prepričal, da so mladinski zbori stopali strogo po začetni poti, po narodni poti, ne kateri so zrl pred sabo en in edini cilj in ta je: slovenska beseda in slovenska melodija.

Vodstvo, odbori in starši teh mladinskih pevskih zborov, so verno spremljali, tekom petih let, nadebudni naraščaj, po narodni poti, ne glede na žrtve, ne glede na ovire in ne glede na kamenja, ki se je trkljalo na to pot. Pogledali so, od kod to kamenje, si zapomnili, stopili preko njega, a nazaj ga niso vrgli nikoli. Kajti dobro so se zavedali svoje naloge. Predobro so se zavedali, da boj vedno skoduje narodu, če se bojujejo bratje. Vedno so želeli le sloge. Ni jim manjkalo poguma, da se bore, če potrebno, za to narodno svetinjo, za naraščaj.

A ker jim tudi ni manjkalo razsodnosti, so molčali in delali. Nikoli niso med brati trosili razprtije.

Vodstvo, odbori in starši, niso nikoli izvajali preziranja naj bo otrok staršev takih ali takih. Naj imajo starši prepričanje tako ali tako. Naj so bogati ali revni. Pridi sin in hčerka in naše vrste, saj si otrok slovenske matere, ter se navzaj slovenske besede in slovenske melodije, ki je zapisana za vse, brez razlike. To je bilo geslo tem skupinam.

Govori sedaj, kdor misli, da smo narodno grešili. Naraščaj je po vzpodbudi staršev in odborov zvesto sledil vodstvu, se ga tekom petih let, v narodni bratski ljubezni oklepal, kot ovčice svojega pastirja, ter pri tem črpal narodne zaklade, da jih brani ko že nas ne bo.

Govori sedaj, kdor misli, da je to kak greh?! Ali celo narodni greh. Šepetanje ne velja. Naj se beseda zglesi!

Stotine nerazvitih, narodnih cvetov, je črpal rast pri teh ustanovah, da se enkrat razvije v bujno cvetje, ki bo krasilo narodno polje. Stotine staršev se je trudilo, da se ohrani beseda in pesem materinska. Nešteto članov odbora in reprezentantov je izgubljalo čas in denar, žrtvovalo večer za večerom, za obstoj teh ustanov, kjer se razvija to popje. Stotine prijateljev in zavednih Slovencev, je spremljalo, ta "narodov up in nada" na pohodu k cilju.

In da je vse to ironija? Da je vse to nepotrebno? Govori sedaj, kdor misli, da je bilo to nepotrebno. Govori glasno, šepetanje ne velja! Govori, kdor misli, da smo celih pet let mlajši prazno slamo. Govori in pokaži ga, kdo je oni, ki je vse te mnogobrojne vrste začaral, da delajo za prazno in nepotrebno stvar, samo zato, da se eden preživi s tem. Govori glasno, šepetanje ne velja!

Govori oni, ki mu je vsak red in disciplina pretežka, če se je še kje na svetu doseglo kaj brez reda? Poglej v nebesko vsemirje in videl boš, kako se planeti vrte eden okoli drugega, po strogem naravnem zakonu.

Sicer bi se, če bi ne bilo reda, trkali eden v drugega, da bi se bolj grmelo na naši obli, kot grmi sedaj.

Pojdi na kolodvor in opazuj, kaj bi bilo z vlaki, če ne bi bilo reda. Pojdi v šolo in opazuj, kakšen bi bil pouk, če ne bi bilo reda. A tu, kot da je trud vodstva, za boljši uspeh, nepotrebno, ter obsojanja vreden.

Tako šepetanje je z vprašanji napolnilo, tekom teh let mojo dušo.

A poleg tega imam zavest, da smo vršili tekom petih let, tako vi člani odborov, kakor starši, veliko, lepo in koristno narodno misijo, ki upam, ne bo brez sadu. Koliki so bili uspehi, tekom teh pet let, to prepuščam v oceno zavednim Slovencev. Sedaj pa nekoliko o koncertu mladinskih pevskih zborov, proslavijo petletni obstoj s koncertom. Tekom teh let so zbori izvajali različne programe, v katerih so bile poveljnice upletene klasične pesmi. Izvajali so ti zbori, spevoigre, igre, božičnice, Miklavževce večere. V počast materinskim dnevom, oziroma materam, je bilo le par manjših primerov. Ne, da se ni na to mislilo, ovire so bile v tem, ker je materinski dan pozno v sezoni, ki vsakega bolj vleče v prosto naravo, kakor v dvorano. Da se materam vsaj nekoliko oddolžimo, so zastopniki in odbor, ukrenili, da se posveti petletnici mladinskih pevskih zborov, v počast materam. Saj so pa tu di matere one, ki resnično podpirajo tri vogale, te ustanove.

Naša slovenska mati je skromna, a trdna in nepremagljiva narodnjakinja. Tudi program koncerta, bo skromen. Ves povezan v venec, ki so ga spletale naše matere, babice in prababice. V pretežni večini bo zastopana narodna pesem. Tista pesem, ki je izšla iz naroda, naših mater in očetov.

Izbral sem različne narodne pesmi. Ene sem uvrstil v program, radi lepega in bogatega napeva, ene radi pomembnega besedila in zopet druge, iz raznih razlogov. Uvrstil sem v program pesmi, ki so bile zapisane v različnih krajih naše stare domovine. Tako sem vzel

dve, zelo pomembni, ki jih je zapisal profesor Bajuk, v Begunjah. Zapel mu jih je posestnik Matija Rožanec, po domače Klemen, roj l. 1827 v Begunjah pri Cerknici, umrl l. 1910, star 83 let. Mož ni imel prilike, da bi hodil v šolo in ni znal ne brati ne pisati. A imel je dober spomin, da je znal na pamet 10,000 verzov, najmanj rečeno.

Ena je pripovedna pesem: — "Kesanje", ki začenja:

Kak bilo je veselo,
 ko dnarce sem imel.
 Vse k meni je hitelo,
 ko v družbo sem prišel.
 Al' zdaj, al' zdaj, ko vse je proč,
 nobeden ne pozna me več.

e. t. e.
 Druga je zelo lepa v melodiji in tudi v besedah: "Lovska".
 Prebivam na višavi samoti al' puščavi.
 Le to me veseli,
 da nikol mi dolgčas ni.

e. t. e.
 To pesem je pok. Matija Rožanec slišal v mladosti v gostilni Hrenovih v Begunjah. Pel jo je tedanji župnik Rakiški, ki je prišel iz Rakišne dol med ljudi. Pesmi je Bajuk zapisal v dialektu, kakršen je tam, a da ne bi otroke preveč motilo, sem jih zapisal v slovnici.

Tudi iz Menšije sem jih uvrstil par.

Uvrstil sem v program tudi nekaj zdravic, vedoč, da zdravice opevalo le "Rujno vince" a da se ohrani tudi ta del narodnega zaklada, sem meneč, da to ne bo škodovalo mladi duši, pač pa jim bo, v poznejšem življenju v veselem razpoloženju, privrelo iz duše, kot lep spomin na matere, očete in na nas.

Na veselo svidenje na koncertu!
 Z narodnim pozdravom:
 Louis Šeme

Zadružni mesec

Oktober je namenjen največjim zadružnim aktivnostim. Proglašen je za zadružni mesec. Vse zadruge širom dežele so sedaj v polni akciji za širjenje zadružne ideje, pridobivanje novega članstva in odjemalcev. Po narodnosti, kjer so take skupine, so tudi primerne prireditve v soglasju z narodnostnim udejstvom in navadami ob kaki prireditvi.

Slovenska zadružna zveza, katera je lani praznovala 25-letnico želi tudi letos izkazati svojo hvaležnost za naklonjenost vsem delničarjem in odjemalcem. Danes, ko se vse obrača na boljše delo in businessa, se lahko pove, da smo kljub krizi zadnjih par let na prometu zgubili le 16 procent v najslabših mesecih in vse kaže, da bomo v tem ali drugem mesecu že znaki z najboljšim mesecem eta 1937, ko je bilo malo "proprerite" med nami. Ako priberjam naše številke z onimi irivatnih trgovcev in verižnih rgovin in ostalih zadrug po deželi vidimo, da so drugi zgubili lo 50 odst. na businessu v tem času. Da ni bilo tega pri zadružni gre zasluga lojalnim odjemalcem in delničarjem.

Program za ta mesec je nekako tale: Velika razprodaja cel teden od 23. do 28. oktobra, in zadnje soboto 28. oktobra pa "adružni ples in večerja v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave v Euclidu — vse za 50c. Kdor je kdaj bil na kateri-koj prireditvi ve, da bo dobro postrežen in dobil bo najboljšo za jed. Tudi pisalo se bo precej in glede oglasov boste čitali, ne samo v naših uslužnih lokalnih dnevnikih, to pot bomo tudi dali oglas v Scoop, na katerega vas prosimo, da opozorite vaše prijatelje in znance ned Amerikanci. Umevno je, da bomo spet imeli nekaj posebne-

ga za radio program, kar bo v nedeljo 22. oktobra na WGAR.

Take bodo te aktivnosti, kar bo še drugega bq napovedano pravočasno, pisali bodo eden in drugi, kar bo pomagalo, da se bo krila vsa naša aktivnost od vseh strani. Pazite na Jankovičeve dopise, kajti on ima vedno kaj izrednega.

Za Slovensko zadružno zvezo
 Joseph A. Siskovich,
 tajnik

ŠKRAT

Sanje o ruskem medvedu

Bolj ko človek grunta Rusijo, manj ve, kaj bo storila in kaj ima v načrtih. Toliko vemo, da je Rusija potegnila Adolfa kakor ga ni doslej še nihče nobeden. Samo v Poljsko pogledimo: Revez Adolf je v potu svojega obraza kopal poljski krompir, Stalin pa je hodil za njim ter pobiral krompir v svoj žakelj. Prav tako mu je zmešal račune v Rumuniji. Baš ko so rumunski Hitlerjevi plačanci tako lepo dovršili svojo predigo ter ubili rumunskega premierja in je že Hitler zagrabil največjo kanglo, da se napoti ž njo po olje v Rumunijo, kjer je hotel narediti svoj znani "mir in red", kakor v Avstriji in Češko-slovaški, pa se ti pojavi ob rumunski meji ruska armada, rekoč: v Rumuniji pa že ne boš županil!

Koncem konca se bodo morda res uresničile sanje tistih generalov, ki so v sanjah videli, kako se bo uredil svet. Stvar je taka: V nekem letovišču je naneslo, da so se na jutranjem sprejehu srečali in sestali štirje možje: Hitler, Muso, Beck in Stalin. Ker so bili še tešč, se odpravijo v bližnjo oštarijo na silce slivovke, ki je prijala vsem, razen Hitlerju, ki si je naročil glaž kislega mleka. Beseda da besedo in tako pridejo končno na sanje. Pa pravi Beck:

"Sinoči se mi je sanjalo, da sem videl leteti velikega poljskega belega orla, čigar krila so zasenčila vso Poljsko, vzhodno Prusijo in velik del Rusije. To pomeni, da bo Poljska še mogočna dežela." Za njim se oglasi gobezdavi Taljan Muso, ki hoče imeti povsod prvo besedo, pa pravi: — "Meni se je pa sanjalo, da sem videl velikansko taljansko zastavo, ki je ponosno plapolala nad vso Italijo, Jugoslavijo, nad Abesinijo, Tunizijo, Korziko, Albanijo in nad Egiptom. Kaj pravite k temu, možje?" je vprašal Mussolini, stisnil silce jugoslovanske slivovke ter se zadovoljno obližnil ob misli, da bo dežela, kjer kuhajo taokusni božji dar kmalu v njegovi oblasti.

Stalin si iztrka zobna da po svojih tovarših je bil med tem zadnji. Muso je dobil navedeno vo, Hitlerju pa je postalo li žolč in je že med pranjem izdihnil.

Stalin si iztrka zobna da po svojih tovarših je bil med tem zadnji. Muso je dobil navedeno vo, Hitlerju pa je postalo li žolč in je že med pranjem izdihnil.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
 Home, Inc.
 6016 ST. CLAIR
 Tel: ENdico

SVETEK FUNERAL HOME

PRAV GOTOVO
 Ali vam lahko postrežemo za majhno svoto? Servis Dejstva, da je naša postrežba za vsakogar, ne glede na razmere, se ne more preveč povdarjati.

478 EAST 152nd St. Kenmore

Konj in motor v moderni vojni

Francoski general Pagezy se bavi v nekem članku s perečim vprašanjem uporabe konj in strojev v moderni vojni.

Vprašanje, da-li naj vojska še obdrži konje ali jih popolnoma zamenja z motornimi vozili, je bilo predmet živahnih diskusij v vojaških krogih. Stvorili sta se tu, kakor v vseh stvareh, dve fronti, fronta starih, konservativcev, ki so hoteli konja obdržati, in mladih, ki vedo za neke pomanjkljivosti konja in so zaljubljeni v motor.

Zadnja svetovna vojna je popolnoma spremenila položaj kar se tiče konj. Francozi, pravi general Pagezy, so šli v vojno tedaj s precejšnjim nepoznanjem učinkov modernega ognja, šli so s paradnimi čepicami, oklopi, kopji in sabljami. V prvem dotiku z ognjem iz strojnih pušk so padle vse iluzije kakor hiše iz lepenke. Umrl je spomin na nekdanje slavne konjenice. — Strojna puška ustvarja pred seboj pas mrtvih, ki ga ne more nihče prebiti, ne človek, ne konj, niti ne avtomobil — če ni oklopi avtomobil.

Konj, "najvažnejši del konjenika", kakor se je izrazil Jean Iraudoux, konj ki je spremljal človeka od najstarejših časov v najhujšo bitko kot pravi bojni tovariš, je izgubil svoje častno mesto in so ga degradirali na morda manj slavno, toda isto tako koristno vlogo prenašalca svojega gospodarja in njegovega orožja iz zaledja do vhoda v pas pehotnega ognja, ki mu je danes pod grožnjo smrti zaprt. Sposoben je v zaledju opraviti dolge proge na kakršnem koli ozemlju in to vlogo je v zadnji svetovni vojni tudi pošteno opravljal sredi najhujših naporov in pomanjkanja. O njegovem mučeništvu v tem pogledu nam daje pravo sliko nekoliko števil: Svetovna vojna je zahtevala 762.000 mrtvih konj, od teh je poginilo zavrvoja boleznih in izčrpanosti 647.000, le 115.000 jih je bilo ubitih na bojišču.

V pet in dvajsetih letih po 1914 je avtomobil dobil posebno važnost. Če upoštevamo njegov razvoj in če upoštevamo tudi izkušnje s konji v vojni 1914 do 1918, nastane povsem naravno vprašanje, da-li ni prišel čas, da se žival popolnoma nadomesti s strojem.

Za Francijo ima to vprašanje še posebno ozadje. Ta deželica ima izredno bogato omrežje modernih cest in te ceste, kakor vse kaže, niso primerne za konje. Njih tlak je pretrd, škoduje konjskim nogam, je sklizek in dokler ne dobe poceni, pri njih bodo imeli dovoljno opore, da bi po takšnih cestah vlekli težke tovore. Nasprotno so za motorna vozila baš takšne ceste najprimernejše. Kdo bi danes mislil na to, da bi namesto

z avtomobilom potoval na konju iz Pariza v Marseille?

Motor je omogočil Italiji, da je v nekoliko mesecih obvladala tako ogromen prostor, kakršnen je Abesinija. Motor je omogočil Nemcem nagle vpade v Avstrijo, Češkoslovaško in Albanijo. Razvojna pot motorja gre naprej. V sedanji vojni bomo prisostvovali brez dvoma še nesluteni uporabi stroja.

Kakšen zaključek iz vsega tega? General Pagezy pravi navzlic vsemu, čeprav priznava prednost motorizaciji, da nikakor ne gre še zapostavljati konja. Čas še ni prišel, da bi ga lahko zavrgli, posebno pa ne za tista ozemlja in za tiste posebne naloge in težkoče, za katere motor ni primeren. V mehkem, neopornem ozemlju konj vsekako prekaša motorno vozilo. Tako bi bilo n. pr. na Poljskem, od koder smo v zadnjih dneh večkrat brali, da je poljska konjenica z uspehom nadvladala nemške motorizirane oddelke. Za sedaj sta potrebna pod določenimi pogoji torej še konj in motor.

Urednikova pošta

Združeni koncert

Da, jesen je že tu. Dolgočasni dnevi in večeri so vlažni ter hladni. Zakaj se dolgočasit doma ter premišljevati o lepem preteklem poletju, ter lepi naravi, ko smo se hladili v prosti naravi. Vsaj jesen je tudi lepa, ogledimo si veselega kmetovalca kako z veseljem in ponosom spravlja svoj pridelek.

Tako smo tudi mi lahko ponosni in veseli na naše delo in trud, da lahko pokažemo v javnosti in sicer naše združene zbornice, kateri bodo obhajali svoj petletnico in sicer s koncertom, katerega bodo posvečali svojim materam, zakar moramo pač dati vse priznanje gospodu Semetu, njihovega pevovodji.

V dobi petih let se je jako dosti napredovalo. Gospod Seme je pred petimi leti priredil prvi koncert in sicer z Slavčki. Prvo njih petje se je razneslo po celim Clevelandu na levo in desno v vzhodno in zahodno stran mesta, povsod so se vstanovili mladinski zbori. Tako g. Seme, to je vaše delo, da imamo v Clevelandu šest zborov in upam, da ste lahko ponosni na vaše delo.

Dosti polen ste že dobili pod noge od ene strani in druge strani; junaško ste vse prenesli in kot dober pevovodja boste imeli že peti nastop z mlad. zbori in sicer 8. oktobra v SND na St. Clair Ave.

Največje priznanje naši vrljajnici Ančki Traven, ona je neumorna delavka, ter vse žrtvuje za Skupne Mladinske zbornice.

Omeniti moram tudi ostale voditelje in tudi dobre starše, da tako skupno držijo ter skupno delujejo in žrtvujejo.

Cenjeno občinstvo torej 8. oktobra vabim vse, da se udeležite tega pomembnega koncerta, ter da daste priznanje tem sodelavcem, da napolnite dvorano do zadnjega kotička in posebno, da priznate to našo mladino, ki tako ljubko prepevajo našo milo donečo pesem.

Torej spodbujajmo našo generacijo do našega slovenskega jezika tukaj v svobodni deželi, ker onstran morja ne morejo. Mi lahko držimo našo mladino še za vbodoče v slovenskem duhu.

Na svidenje v nedeljo!

Mary Klun

POROČILO ROBERT F. BLACK-A

Robert F. Black, predsednik White Motor družbe, v njih velikem celi strani obsegaajočem oglasu, ki je bil priobčen v torek v našem listu, priporoča razmotrivanje, kako je bil v drugih mestih rešen problem prevažanja ljudi, da se reši zmešnjavo clevelandske poulične železnice o privilegijah.

S povdankom, da "Cleveland potrebuje moderno transportacijo sedaj, ne šele čez pet let", Mr. Black povdarja, da "nihče nima koristi od zavlačevanja; ne delavci pri poulični železnici, ne vozniki, ki imajo v glavnem samo dvoje interesov v zadevi: nizka pristojbina za vožnjo, in pa dobro posluho."

Govoreč v imenu 2500 uposlencev pri White Motor družbi, posebno "ker ima sebične in simpatične interese v zadevi". Mr. Black povdarja, da je lokalna počestna družba ena izmed redkih v deželi, ki je preživela depresijo brez reorganizacije in da je ena izmed jako redkih, ki je zmožna podvzeti resnično modernizacijo programa z gotovino, ki jo imajo na roki. Najmanj \$2.000.000 se lahko takej porabi za novo moderno opremo", pravi Mr. Black.

"The Cleveland Railway družba, kot vsaka druga prevozna družba v Ameriki, ne uživa že dolgo več prevoznega monopola, kot ga je pred 20. leti, predno so prišli v rabo privatni avtomobili.

Danes je skoraj 300.000 privatnih avtomobilov in taxijev v Cuyahoga County in vsak je tekmeec prevozni počestni družbi."

"V vsakem mestu, kjer so nastali zapletljivi glede privilegijev, se je našlo izhod. Edino vprašanje je tukaj, koliko časa se bo zapravilo v procesu in kako dolgo bo ljudem odvzeta še moderna transportacija."

Odkar je Mr. Black prišel v Cleveland, pred petimi leti, kot predsednik najstarejše in največje uposlovalnice delavcev, je Mr. Black pokazal v več slučajih zmožnost misliti o ljudskih interesih in je v tem oziru bil deležen podpore od clevelandskih listov.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

Iz stare domovine

Novovrstni ribolov

V Kaštelanskem zalivu so se pričeli poizkusi z novim izumom ribiča Dinka Lepeša. V njegovi napravi lahko stoji trije ali štiri ribiči, nakar se potapljalnica, ki je hermetično zaprta, spusti v morje. Okrog naprave je posebna mreža, ki se avtomatično razpne, čim se zbere zadosti rib okoli luči, ki privablja ribe. Potapljaška naprava je privezana na posebno pomožno ladjo, na kateri je sesalka zraka in dinamo za oskrbo z električno lučjo. Za poizkuse je Lepeš dobil podporo ministrstva za poljedelstvo in ministrstva za promet. Dosedanji poizkusi še niso dali ugodnih rezultatov, ker v zalivu ni mnogo rib.

Smrt bogataša

V svoji vili blizu Šmarjeških toplic pri Novem mestu je nedavno umrl zasebnik in rezervni poročnik Alojzij Zajc, star 50 let. Mož je bil na glasu, da je kot nekdanji lastnik Šmarjeških toplic velik bogataš, kar je tudi bil. Kljub velikemu premoženju pa je živel le sam zase, ker je bil svet, po njegovih nazorih, skrajno pokvarjen. To njegovo naziranje je temeljilo na dejstvu, da je mnogim strankam razposodil velike vsote denarja, ki ga nikakor ni mogel več izterjati. Samo dvema strankama v Ljubljani je baje posodil četrtilijona dinarjev. V večnih bojih za njegove pravice ga je nadomada dohitela smrt.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave. vhod na 62. cesti Knausovo poslopje

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.

preskrbi Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave. Pokličite: ENdicott 0718

NEURITIS

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES To relieve the torturing pain of Neuritis, Rheumatism, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve worst pain, to your satisfaction, in a few minutes or money back at Druggists. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

MURINE FOR YOUR EYES. Ciste, svetle, zdrave KRASNE OČI so čudovita last. Murine očisti, in lajša ter je osvežujoč in neškodljiv. Knjigo Eye Care all Eye Beauty posiljemo brezplačno na zahtevo. Murine Co., Dpt. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznanji z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST, SPOT IN MY KITCHEN... AND IT STAYS BRIGHT! Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware. SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY 6401-03 SUPERIOR AVENUE.

NOVICA...

ki jo izvešče bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO 955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ 1145 East 169 Street KEmore 4680W

JOHN PETERKA 1121 East 68 Street ENdicott 0653

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat začemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi, po 10c vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za poštnino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST 6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HENDERSON 5311 - 5312

VERIDICUS

31

VERA IN LJUBEZEN GOSPODA SVETLINA

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih

Prisla sva mimo cele patra. Mariofila in zasliala ječanje, ki nama je rezalo v dušo. To ječanje je bilo slično tuljenju ranjene zveri — tužno, zategnjeno, brezkončno . . .

Cesto sem ga posetil. Mariofil se je posušil, da ga je že samo okostje in duša. Uživa le nekaj kapelj mrzlega čaja. Ne govori, navadno miži, le včasih od bolečin zaškrtja z zobmi, ječi in se zvija kakor bi ga lomila božjast.

Stopila sva k njemu. Bledozelen je, obraz že sam skelet, vse telo suho, da ga pod odejo skoraj ni opaziti. Spoznal me je. "Zdaj pojdem . . . za Vido . . . za hčerko in sinčkom . . . Mor-da že danes . . . Zbogom! Sreč-en!"

Hotel je dvigniti desnico, da bi mi jo podal v slovo, a od slabosti mu je omahnila. Prijel sem jo in bila je mrzla kot led.

Spačil je obraz, strašna bolest ga je zvila in začel je ječati kakor bi se mu trgal drob iz tele-sa.

Nesrečnik! Iz raja je bil pah-njen v pekel. A kakaj? Čemu? Božja previdnost — zagonetka. Hipoma je izgubil ženo in dva o-troka in končno mu izžre rak drobovje ob živem telesu. In vendar je bil Mariofil blag, pošten, marljiv mož, vzor zakon-ca in očeta, vzor redovnika. — Brez krivde je in tako trpi . . . Zakaj? —

Jaz pa sem se vrnil v svojo celo, potr od sramu in očitanja samemu sebi. Prijatelj Mariofil je že deset let razpet na križu in ne more umreti: jaz pa sanjarim o ženski in sem hotel bojazljivo pobegniti pred njo! Kako smešno je moje hrepenenje, kako ze-leno moje razmišljanje vzpričo prijateljeve tragedije!

Nikoli se nisem brigal za ženske in izkušnjave doslej sploh nisem poznal. Mar sem propadel naenkrat? Ne, ne, bolan sem. Prav ima Benedikt: pre-več sedim — premalo se gib-ljem. Prej sem bil primoran ure in ure hoditi, plezati v gore, u-pehati se. Zdaj se mi je zgosti-la kri. Odtod vse sanjarenje, bol-no, otroško.

Poslej hočem poslušati Bene-dikta, pa postiti se, vzdržati se vsakršne opojne pijače, jesti le za potrebo. In še nocoj hočem spati na golih tleh. Zmagam ali poginem: a vdam se ne. Bog bo-di z menoj.

Pater Hipolit je danes popol-dne utekel iz samostana. Patra Egidij in Virgilij sta ga videla, kako je bežal preko vrta in dre-voveda ter je izginil v polju. Te-kele je, kakor bi ga nosil veter, kričal in vihtel nekaj v roki.

Prijor je ukazal, naj ga uja-meta in privedeta nazaj v samo-stan. Očividno je zblaznel. Že dolgo se je plazil le ponoči po hodnikih, se drsal tesno ob ste-nah, da jih je ogulil in bil ved-no ves bel od beleža in ometa.

Hrano mu je prinašal brat iz kuhinje. A skoraj vsak dan sta se dolgo pogajala skozi zaprte in zabarikadirane duri, preden mu jih je Hipolit odprl.

Ko smo zvedeli, da love blaz-nika, smo hiteli v drevored. Vi-deli smo Hipolita, kako je tekal med njivami, se spotikal, padal in zopet vstajal ter drvel dalje.

Naenkrat je izginil. Egidij in Virgilij sta ga skušala zajeti ter sta tekla za njim od dveh nasprotnih strani.

Hipoma smo zaslišali kričanje kmetic. Nekaj jih je bežalo, ne-kaj pa jih ni prenehalo vpiti. Krikov nismo razumeli.

Kasneje smo zvedeli, da je pa-ter Hipolit napadel kmetice na njivah, jih mlatil s spleteno vr-vo in kričal: "Hudič, hudič!"

Letal je z njive na njivo, prete-pal ženske, jih lovil, metal po tleh in neprestano kričal: "Hu-dič! Hudič!" Jokaje in kriče so se razpršile kmetice, Hipalit pa jim je bil za petami, dokler ga nista zgrabila Egidij in Virgilij.

S strašno močjo se je ruval ž njima. Naenkrat je prebledel in se onesveščen zgrudil. In v bož-jasti se je premetaval, bil z gla-vo ob zemljo, noge in roke pa so mu igrale po tleh kakor pod e-lektričnim tokom. Postal je v o-brazu ves višnjev in iz ust je tiščal pene.

Patra sta ga prinesla v samo-stan in ga položila v njegovi ce-lici na postelji.

Zvečer so ga morali v prisil-nem jopiču na vozu v družbi treh bratov odpeljati na postajo v T. in še ponoči v blaznico. Ko se je namreč v celi prebudil, je bil jedva uro čisto top. Nena-doma je planil, pobil steklo na oknu, zrinil vse pohištvo pred duri in kričal neprestano: "A-page, Sananas!"

Vrtnar Egidij mi je pravil, da je bil pater Hipolit pred leti za-poredoma kaznovan z najtežji-mimi samostanskimi kaznimi zaradi razuzdanosti z raznimi kmeticami. Potem se je spoko-ril postal tih in plah se postil in čisto bičal do krvi. Zadnji dve leti pa je postal melanholik in ga je metalo božje. Iz blaznice se pač ne vrne nikoli več.

Bog me ne poslušaj več. Ure in ure preklečim in molim, toda hrepenenje narašča v mojem sre-u kakor s planin drčeca la-vina. Kako naj rešim svojo du-šo? Trpim neznosno. Čemu te misli, ki me obletavajo kakor neugnan roj mušic?

Povsod le Micika! Podnevi klečim pred sliko Madone in na-enkrat spoznam, da me vleče k nji, ker ima Micika tako strašno podobne oči in usta! In ponoči, v sanjah vidim le njo — le njo. Igram na klavirju, a nervozen sem, dokler ne začnem "Trista-na in Izolde".

Vsak dan begam po okolici, preko polja, po hribih. Zares mi je laže v svobodni naravi, pod svetlim solncem, sredi buj-

nega, zelenja in cvetja, nego v zatohlem zidovju. A kadar se vrnem, me naskoči znova hrepe-nenje: videti jo!

Dopovedujem si, da moja že-lja vendar ni grešna. Saj si ne želim ničesar, prav ničesar, ka-kor le videti jo, slišati njen glas, bivati samo kratek čas v njeni bližini. To ni greh. Samo prijatel-jstvo, hvaležnost, doba, pol-na skupnih bridkosti, spomini na strašna leta gonje iz kraja v kraj me vežejo nanjo. Nič druge-ga. Poželenja ni v meni . . . ne, ni ga . . . ne sme ga biti! Sama čista, nesebična ljubezen bratov-ska do najblajše sestre.

Tako razmišljam, a zdrznem se: "lažem, lažem!" Svojo des-nico držim od sebe in jo ogledu-jem: kako se je doteknila Mici-kinga telesa v Zalesju tistega popoldne, ko mi je prinašala v kaplanijo prvič obed —! Kri mi polje po žilah kakor razbeljeno železo: zopet čutim skozi žepno krilo njeno nogo! — zopet čutim njene boke, da se priti-skajo name!

Gnus, strah, greh! Kam pa-dam, kako se pogrezam?

V življenjepise in samoizpove-di svetnikov in svetnic se po-grezam ter iščem v njih vzpodbu-je, ohrabrenja in utehe. Toda vsi in vse so trpele ter so se bo-rile proti skušnjavam. V pušča-vah niso imeli miru in celo sv. Benedikt, naš patron, se je zar-il pred njimi v rožnat grm, ki ga je trgal s svojimi trni in mu sekal krvave rane.

A kam naj zbežim jaz? S čim naj ukrotim svojo kri? —

Danes smo položili Mariofila v samostansko grobnico. Preden so zaprli in zabili njegovo krsto, sem ga posetil zadnjič. — Kaj je ostalo po vsem njegove-m, najponosnejših nad bogat-tem življenju? Kupček bledeh koščic. In kaj mu je prineslo? Hipec sreče, a dolgo verigo groz-ne nesreče, obupa in bolečin. Ali je sploh vredno živeti tako živ-ljenje?

In vendar! On je užil vsaj hi-pec blaženstva ob svoji Vidi, s svojo hčerko . . . Jaz pa? Kaj sem užil doslej? Vse moje živ-ljenje je sama skrb, beda, odre-kanje. Izvemši svojo prvo, o-troško mladost, nisem imel po-tem jasnega, mirnega trenutka samo zase. Moja sreča je bila pač le v prinašanju tolažbe in vzpodbude drugim. Bil sem ka-kor divje drevo, ki nudi sence

in kuriva drugim, samo pa o-staja brez cvetja in sadu ter iz-postavlja svoj vrh streli in vi-harju, da ostajajo drugi na var-nem . . . Mariofil je objemal ženo in je bil vsaj par let cel člo-vek: mož in oče. Jaz sem imel le par bledeh prijateljstev, ljubil sem pač očeta in brata, a še ta ljubezen je omejevana po njih nizki kulturi in civilizaciji, da smo si v bistvu vendarle skoraj tujci. Še nikoli nisem poljubil in objel ženske, ki bi ljubila mene: — vse, kar vem o ljubezni, sem le čital ali slišal v spovednici. Slepec sem, ki ječlja o solncu, a hrepeni, da bi izpregledal.

Mariofil, počivaj mirno! Uga-snil je tvoj pogled, ki je nekdanj videl raj in ga gleda zdaj znova, moje oči pa so slepe in osta-nejo slepe. Tema za menoj, te-ma pred menoj! Nesrečnik sem, ki zaviada celo tebe, mrtvi prijatel-j! In še z večjo pravico se vprašujem:

Je-li vredno živeti tako živ-ljenje?

Usoda, držiš me trdo za roko in me vlačiš kakor otroka ka-mor hočeš. Moj upor je bil za-man, — moj upor se je izpre-menil celo v hvaležnost. Kakor lahka bilka sem, ki plava po reki usode . . . plavam, plavam . . . kam? —

Zopet sem se izprehajal. Ho-dil sem popoldne tri ure — čez hrib in plan. Kako se je zgodi-lo? Sam Bog ve! Naenkrat sem stal pred vilo v Logu. Kdaj sem zašel tja? Kdo me je zanesel prav na to pot?

Ko sem se zavedel, kje sem, pa bi bil najraje pobegnil. Okna so bila v prvem nadstropju od-prta, čul sem ženske glasove . . . vroče me je obšlo: gospa Glo-waeka je torej že tukaj in z njo Grčarjeva. In ona, ona tu-di!

Hotel sem se skriti, urno odi-ti mimo vrta. Tam je stal ve-lik rdeč dežnik, pod njim sple-teni stol, na enem je sedela da-ma. V naročju je imela ročno delo, a glavo si je naslonila na roko in zamišljena je strmela predse.

"Mlada Grčarica je," sem po-mislil in pospešil korak. Tedaj sem začul vzklík. Ozrl sem se —

dama je hitela tri, štiri korake proti vrtni ograji — tišče si obe roki na svoje prsi je obstala in strmela vame.

V nemem prepadenju sva se gledala. Zardevala, pobledevala sva, kolena so se nama tresla, a bila sva nepopisno srečna.

Saj ne vem, kako sem dospel na vrt. Samo tega se spominjam da sva se držala za roko in oba hkratu vzklíkala:

"Vi-Vi?!"

Bila je ona, Micika. Mlada, sveža in krasna. Nekdanja mo-ja življenska tovarišica, prepro-sto, napol kmetiško dekle, pa je postala prava mestna gospodič-na.

"Kako ste se izpremenili! In vendar —" sem zajekljaj.

"Samo navidez. Ostala sem ista, ki sem bila nekdanj," je od-govorila.

"Vesel sem, da vas vidim po tolikem času."

"Jaz sem srečna, nepopisno srečna!" je dejala. A takoj se je popravila: "Gospod Grčar vas je prav danes hotel posetiti; ko-maj čaka, da vas vidi . . . Hitim ga poklicat . . . Izvolite nekoli-ko sesti —?"

Odhitela je v vilo, jaz pa sem strmel za njo kakor v snu. Nje-ne mile srnje oči, njena vitka, a vendar polna postava, njene e-nergične, a mehke kretnje . . . ah, vse mi je bilo tako znano, tako prijetno, kakor bi bil vse to gledal vsak dan . . . In saj sem resnično vse njeno bitje videl vsak dan — vedno živeje, ved-no plastičneje pred seboj! Zdaj sem strmel za njo, a zdelo se mi je, da se nisva ločila nikoli. Ved-no je bila ob meni, čim več ča-sa in prostorno čim dalje sva . . .

bila narazen, tem bližje in tem telesneje sva se videla in čutila.

In prihitel je prijatelj Grčar, nato gospa Glowacka z mlado gospo Grčarjevo, sedeli smo pod dežnikom ter govorili. Imeli smo si povedati toliko, in čas je hitel, da ga nismo niti opazili.

Tudi Micika je prihajala, pose-dala, me molče opazovala in vedno znova odhitela v vilo. O-čividno je bila razburjena. — Končno nas je poklicala k ve-čerji.

Prestrašil sem se. Resnično, solnce se je že bližalo obzorju. A skupna večerna molitev in ve-čerja v samostanu? — Urno sem vstal in se hotel posloviti. Opravičeval sem se, da ne vedo, kje sem . . . da bodo vzemirje-ni . . .

Toda gospa Grčarjeva in Mici-ka me nista pustili, češ, da je večerja prav zaradi mene pose-bej pripravljena, gospa Glo-wacka me je jokaje prosila, naj ostanem, da ji kaj povem o rajnem Ivanu, p. Angeliku, pri-jatelj Grčar pa me je z rahlo si-lo vlekel v vilo, češ:

"Imamo te in zdaj te ne izpu-stimo! Po večerji te z vozom po-tegnemo do samostana, kjer lahko rečeš, da si potolažil če-

tvero žalostnih duš!"

Se na pragu sem se branil in prosil, naj mi dovolijo oditi. Že me je izpustil Grčar, tedaj pa je rekla ona: "Prosim, ostanite, gospod Janko!" — in ostal sem. Nisem mogel drugače. Kakor je ona izgovorila "gospod Janko" in me pri tem pogledala, — ne bilo bi neusmiljeno, odreči ji . . .

(Dalje sledi.)

Delo išče

Ženska srednje starosti, ki bi dobila delo. Je pripravna za vsa hišna dela in ostane lahko čez noč. Pokličite KENmore 0800 W ali pa naslovite na P. O. 25422 Chardon Rd., Euclid, O.

ALI VAŠ RADIO DOBRO DELUJE?

Strokovnjaško popraviljanje radio aparatov. Pokličite ENdicott 3880 za približni račun. Vse delo garantirano.

ACME HARDWARE
7002 St. Clair Ave.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

GROZDJE

Kakor vsako leto tako imam tudi letos prav lepo grozdje. Prodajam ga na tone ali pa mošt na sode. Grozdje lahko vidite ako pridite na Davis Rd., Perry, Ohio.

KRIST MANDEL

15704 WATERLOO RD.

RECITE MI:

MOŽ ZA VAŠE

POHIŠTVO

Steve Trebec Jr.

POHIŠTVO IN POSTELJNINA

PREPROGE, KARPETI in PEČI

na lahka mesečna odplačila vas stane manj

KUPITE DIREKTNO OD

STEVE TREBEC, JR.

FURNITURE MART INC.

15428 WATERLOO RD.

v Collinwoodu, nasproti S. D. D.

ODPRTO VSAK DAN OD 9. DO 6.

Odprto zvečer v ponedeljek, četrtek in soboto do 9.

Vzamemo vaše staro pohištvo v zameno

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku . . .

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO ŠE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVİJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:

za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Velika razprodaja od 5. do 15. oktobra

- Hamilton Beach Mixer, preje 23.75 sedaj 19.75
- Cloth hampers, preje 1.25 sedaj .98
- Felt water strip 25 ft. .09
- Blow torch, preje 4.25, sedaj 2.79
- White toilet seats, preje 2.25, sedaj 1.87
- Hot water furnace coil, preje 79c, sedaj .59

Mnogo drugih stvari po zelo znižanih cenah.

KOVIC HARDWARE

17218 GROVEWOOD AVE.

Trgovci in obrtniki

Sedaj je čas, da si naročite vaše koledarje za 1940

● Pri nas imamo veliko izbero vseh vrst koledarjev, ki vam bodo gotovo ugajali. Imamo letos posebno lepe vzorce. Izplačalo se vam bo, da si ogledate naše vzorce predno naročite navadne, slabe koledarje od druge družbe.

Obdarite letos vaše odjemalce, ki so vam bili naklonjeni celo leto, s koledarji. Pridite si ogledat vzorce sedaj, ko je zaloga popolna in izbira nenavadno dobra.

Oglasite se v uradu ali pokličite HENDERSON 5311 ali 5312, in zastopnik pride k Vam.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue